

ALGERIET

26-30 APRIL 2025

Reseledare: David Armini

Reserapport

1. El Mordj
2. Djebel Ouahch
3. Les gorges du Rhummel
4. Constantine
5. Tazoult (Plateau)
6. Tazoult (Lambessa)
7. Timgad - ruines romaines
8. Madghacen
9. Parc national Djurdjura
10. Tikjda - massif du Djurdjura
11. Oued Zaïane
12. Bordj Zemoura
13. Hamma Bouziane
14. Tiddis
15. Cité Boussouf
16. Parc du Bardo

Algeriet står med något nästan unikt på det västpalearktiska fastlandet: en endemisk fågelart. Självklart pratar vi om den söta kabylnötväcka som upptäcktes så sent som 1975 av belgaren Jean-Paul Ledant som hedrats med nötväckans latinska namn *Sitta ledanti*. Den är nära släkt med korsikansk och Krüpers nötväcka, men finns idag isolerad i en reliktpopulation i fina ekskogar i norra Algeriet.

Avifaunas första två första resor till Algeriet har givetvis kabylnötväcka som primärt mål. Men Algeriet bjuder på mer än exklusiva nötväckor!

Landet saknar nästan helt turism även om det finns de som vill utveckla Algeriet till ett större turistmål. Flera faktorer komplicerar det därför för resenärer i landet, särskilt naturintresserade då kikare betraktas som krigsmaterial och är förbjudna. Sedan kan man ändå använda kikare i landet om man lyckas få in den vid inresan och använder den med förstånd och försiktighet.

Även fågelskådandet i Algeriet är underutvecklat och de flesta arter, vare sig de är vanliga eller intressanta, finns med bara med en handfull observationer i exempelvis eBird eller iGoTerra. Samtidigt ger det en resa något av en expeditionskänsla. Många observationer var anmärkningsvärda statistiskt sett, även om de förmodligen är mer än rimliga. Exempelvis hittade första gänget den femte skatgöken registrerad i eBird och andra gänget den fjärde aftonfalken.

Resedagbok

Lördag 26 april

Reseledare David Armini anlände till Constantine i norra Algeriet en vecka innan för att akklimatisera sig till språk och kultur. Måndag kväll 26 april är hela den första gruppen samlad på Hotell Khayem i Constantine som var vår bas inför fyra dagar intensiv fågelskådning.

Söndag 27 april

Uppstigning klockan 5, gott och väl före hotellfrukosten öppnar. Frukost blev därför på kafé längs vägen, vilket skulle bli en rutin kommande dagar. Morgonmaten kan både ses som påver och lyxig, beroende på perspektiv. Det enda i fruktväg som bjuds är apelsinjuice, som å andra sidan är ljuvligt färskpressad. Yoghurt är i bästa fall några små fruktyoghurter, svensk havregrynsgrot finns förstås inte och ibland kan man få ett kokt ägg. Å andra sidan bjuds ett stort utbud på läckra croissanter och pain au chocolat. Kaffet är starka espressoshots med eller utan en gnutta mjölk.

Algeriet är till ytan världens tionde största land och med nästan fem gånger så stor ytareal som Sverige. Trots att vi under denna resa höll oss i ett ganska litet område långt i norr känns att avstånden är respektabla. Samtidigt är särskilt motorvägarna mycket bra med oftast tre filer i varje riktning och alla större orter verkar ha breda och snabba vägar mellan sig.

Foto sid 1: Skatgök, Les Gorges du Rhummel, Constantine och gruppbild. Foto: David Armini.

Som ofta när man skådar i länder som känns exotiska för en svensk blir de första arterna på artlistan längs vägen, här med kohägrar, vit stork, svartstare, palmduva, turturduva och blek tornseglare.

Första stopp för riktig skådning blir efter ett par timmar i bilarna vid rekreationsområdet Aïn Sebt där det öser in kryss och roliga arter som atlasflugsnappare, bergsångare, koboltmes, atlasgröngöling, afrikansk bofink, mindre korsnäbb av underarten *poliogyna*, grönfink av underarten *voousi* och gärdsmyg av underarten *kabylorum*.

Koboltmes. Foto: David Armini

Färden bär längre in i området till skogen Oualbane där ekarna är av en annan art som favoriseras av resans absoluta målart: kabylnötväcka. På vägen in i skogen ser vi ett bohål för atlasuggla, men tyvärr verkar ugglefamiljen ha flugit ut. Vi behöver inte gå många hundra meter innan den utlovade nötväcka dyker upp och snart har vi den till och med vid ett bohål. Det blir utmärkta fototillfällen och strax blir det även större hackspett *numidus*, mindre hackspett *ledouci*, nötskrika *cervicalis*, svartmes *ledouci*, och hörobs på atlasuggla även om vi inte lyckas få se en.

Atlasflugsnappare. Foto: Håkan Johansson

Eftermiddagen blir tillbaka till Constantine för ett första besök vid Djebel Ouach, som är ett mellanting mellan park och skog, lite som Änggårdsbergen kombinerat med Slottskogen i Göteborg. Här kommer resans enda regn, men flera dvärguvar visslar utan att vi kan hitta dem på dagkvist medan det sjunger polyglottsångare och bergsångare i var och varannan buske.

Dagen avslutas med ett besök vid den spektakulära Les Gorges du Rhummel. Constantine ligger på en flera hundra meter hög klippa och floden Rhummel har skurit ut två djupa kanyoner som skär genom staden. Tvärs över kanyonerna går det broar för bilar och fotgängare, en linbana och dessutom nästan tvåtusen år gamla fornlämningar från romarriket som ofta är förvånansvärt intakta. På vissa ställen klänger flervåningshus allra längst ute på klippkanten, samtidigt som kajor av underarten *cirtensis*, alpseglare, bleka tornseglare och rödfalkar snurrar längs branterna. Därefter kort resa till Hotell Khayem för middag och artgenomgång.

Kabylnötväcka. Foto: Stefan Johansson

Måndag 28 april

Det blir samma frukost- och morgonrutin innan vi idag styr söderut mot Tazoult och Timgad. Efter omkring en timme når vi Lac sabkhet ezmoul där det blir en bensträckare och span på en stor flock flamingos på avstånd mitt i sjön.

Efter ytterligare en timme i bil når vi det torra skogs- och buskområdet Lambessa utanför staden Tazoult. Målarten framför andra på denna plats är maghrebskata och medan vi letar öser roliga arter in som med västlig medelhavstenskavtta, rödhuvad törnskata och mindre korsnäbb av underarten *poliogyna*. Några får en fin obs på minervauggla och i vägkanten häckar biätare. Efter en stunds arbete får vi in en sjungande herdesångare som visar upp sig fint och efter ytterligare en stund trillar nästa av arterna med atlasprefix in, denna gång atlissäångare. Minst två stycken hörs

Tazoult (Lambessa). Foto: Håkan Johansson

sjungande och snart har vi en som visar upp sig fint för foto-grafering. En riktig bonus blir säkerställd från foto i efterhand också: maghrestenskvätta (ibland behandlad som sorgstenskvvätta av underarten *halophila*). Maghrebskatorna lyser dock med sin frånvaro, men fler lokaler med chans på denna väntar senare under resan.

Nöjda fortsätter vi till nästa stopp, bara några stenkast därifrån: Tazoult Plateau. Här väntar chans på atlasstenskvvätta, men någon sådan blir det inte, men däremot resans första svarta stenskvättor, svarthakade buskskvättor, fältpip-lärka samt mängder av lärkor av minst tre arter: lager-, tofs-samt sånglärka. De är dock i full häckbestyr och ganska svåra att få ordentliga obsar på, särskilt som vi ser militärbilar som kör omkring uppe på platån. I stället vänder vi nedåt för lunch som blir på ett lokalt ställe på vägen till Timgad. Här serveras vi härliga grillspett och ett helt algeriskt långbord av smågrytor, såser och de obligatoriska bergen av pinfärska baguetter.

Timgad är en romersk ruinstad grundad av den romerske kejsaren Trajanus runt år 100 och vars fulla namn är Colonia Marciana Ulpia Traiana Thamugadi. På 400-talet plundrades staden av vandaler och under slutet av samma århundrande förstördes den av berberstammar. På 1700-talet uppmärk-

Atlassångare. Foto: David Armini

sammades ruinerna för första gången under mer modern tid av en skotsk upptäcktsresande. Bland ruinerna ser vi svarta stenskvättor, en möjlig macchiasångare, herdesångare, härfåglar samt lager- och tofslärkor.

Nästa mål är lärkor, men det börjar blåsa snålt över slätten och sjön som vi ska besöka visar sig uttorkad. Det blir hörs av sjungande korttållärka innan sista stopp för dagen vid det enorma mausoleet Madghacen. Den pyramidliknande byggnaden är tjugo meter hög, knappt tvåhundra meter i omkrets och med ännu äldre historia än Timgad, då det härrör från berberkultur omkring trehundra år före vår tideräkning. Det blir en kort obs av kalenderlärka innan vi återvänder till hotellet för artgenomgång och middag.

Atlasstenskvvätta. Foto: Håkan Johansson

Tisdag 29 april

Denna morgon tar vi frukost på en av de statliga bensinmackarna som alla verkar ha liknande service som svenska Rasta-komplex minus halloumburgarna. Det bjuds alltså minilivs, kaffe och toaletter utöver bensin. Två av oss tycker oss också höra sjungande medelhavslärka utanför avspärrningarna runt macken, vilket ska bekräftas av nästa resegrupp under ett precis likadant frukoststopp på samma mack.

Efter några timmars körning svänger vi in på mindre vägar som börjar leda oss uppåt. Bergsområdet vi rör oss upp genom heter Djurdjura vars centrum är norra Algeriets högsta punkt Lalla Khedidja på 2 308 meter. Längs vägen växlar terrängen märkbart, fint är också hur orörda bergssidorna är.

Vi gör fler stopp när vi kommit förbi den sista skogen och fina arter trillar in direkt. En smutsgam flyger förbi ovanför oss och en annan nedanför. Flera gåsgamar cirklar och alpråkor störtar längs bergssidorna. Klippsparvar, stensparvar och diademrödstjärtar sjunger i slutningarna, men en gnutta stress börjar krypa på eftersom vi ännu inte hittat

atlasstenskivatta som är en måste-art här. Men vid tredje stoppet hinner vi knappt utanför bilen innan ett par kivas med ett par stentrastar. Spektakulärt och spännande!

På vissa sätt ännu mer spektakulärt blir det vid vår vändpunkt som ligger inklämt mellan tre bergstoppar. Här finns dels ingången till en 800 m djup grotta. Dels en grässluttning som ser ut som en bred och sluttande fairway där en smuts-gam härjar runt bland några getter. Och till sist: en liten stadion. Ja. En mjukt kvadratisk löparbana där man kan hyra cyklar, häst eller en åsna.

På vägen ned hänger vi in en kungsörn som bråkar med alpråkor och tornfalkar, innan vi stannar precis vid trädgränsen. Här ligger ett hotell-, restaurang- och rekreationskomplex som ser ut som hämtat från Sovjetunionen 1972.

Maghrebskata. Foto: David Armini

Här blir det nya grillspett, massor av baguetter och andra godsaker. Efter maten blir det en promenad i cederskogen där vi tittar på makaker, kungsfågel, brandkronad kungsfågel, trädgårdsträdskrypare, atlasflugsnappare och svartmes av underarten *leduoci*.

Efter en vindlande bilfärd genom gränder i en väl bevarad berberby tar vi oss vidare till lite mer låglänt berg, där vi gör nytt försök på maghrebskata. Vi kör en stund genom området, när en plötsligt flyger längs vägen. Avstigning, plåtning och så visar det sig vara en liten dal som öppnar sig bakom vägen. Vi går in där och får finfina obsar på skatorna liksom på nötskrika av underarten *cervicalis*. Men så lockar något märkligt från en av de små åkerplättarna. Tjockfot? resonerar vi, tonen är ganska lik, men när vi spelar upp tjockfot känns det inte rätt. Då kommer en gök och flyger över dalen och landar i en buske på andra sidan och "tjockfoten" börjar låta därifrån.

Först då trillar polletten ned, skatgök! Vi tar dokumentationsfoton och letar upp spelläten och kollar utbrednings-

Skatgök. Foto: David Armini

kartor som visar sig vara helt tomma på skatgök i Algeriet. Samtidigt verkar det rimligt att de åtminstone ska passera under flyttning, så vi kollar eBird och där finns blott fyra observationer av arten rapporterade varav två från sjuttiotalet. I eBird blir detta den andra fotodokumenterade skatgöken för landet.

Så rullar vi hemåt, nöjda och med expeditjonskänsla i kroppen, för middag på hotellet och något av en stolthet under artgenomgången över de fina obsarna vi har.

Valborgsmässoafton onsdag 30 april

Sovmorgon! Och frukost på hotellet för enda gången under resan. Hotell Khayems frukostbuffé är dock inte så värst annorlunda än de på kaféer och tankstationer, även om smörgårsbordet med olika croissanter, pain au chocolat och andra sötsaker är minst tre meter långt.

Avresa 07 till minimala förorten Hamma Bouziane med klassiska sumpsunkstället i utkanten av många städer med lite kanaler, vassbestånd, mikrobönder, sophögar, skällande vakthundar. Afrikansk rörsångare hängs in, lätt att höra sjunga, men hopplös att få se. Vi bjuds även trädgårdsbulbyler, cettisångare, grässångare, turturduvor, vaktel, grå flugsnappare och massor av lokalfärg.

Vidare till den mindre och mycket vackra ruinstaden Tiddis. Liksom Timgad är den anlagd som del av romarriket och det finns en monumental port, bad, krukmakerier och skinnberedningsindustrier att vandra runt bland. De vid ruinstäder obligatoriska svarta stenskivtorna hoppar runt fötter, över huvudet kretsar det biätare och efter lite jobb längre ned i en intilliggande dal får vi fina obsar på trädnäktergal. Efter mycket jobb får vi även korta obsar på en rostsångare.

Trädnäktgergal. Foto: David Armini

Efter vidare färd och lunch längs vägen blir nästa stopp vid en helt annan sorts och mycket modernare ruiner vid den lilla förorten Cité Boussouf. Det är lägenhetshus byggda på åttio- och nittioalet i en sluttning med gammal jordbruksmark som inte hållit för de tunga husen. Man kan tydligt se hur en del av husen lutar betänkligt och inga människor flyttade någonsin in i dem. Det gjorde däremot en koloni rödfalkar! Upplevelsen är spektakulär och med dystopisk känsla.

Det känns vid det här laget att det varit några intensiva skådardagar och att vi är på upploppet. Sista stopp för resan blir i Constantines absoluta närhet. Först blir det återbesök vid Djebel Ouach. Här har vi resans andra ormörn, flera dvärguvar visslar utan att vi kan hitta dem på dagkvist medan det sjunger polyglottsångare och bergsångare i var och varannan buske.

Dvärgörn. Foto: Stefan Johansson

I stadsparken Bardo Parc får vi äntligen in macchiasångaren som vi dittills haft flera halvbra obsar av. Här sitter den i en lite annorlunda miljö långt från macchiasnår. Sista skådningen efter fyra långa dagar i fält blir uppifrån spektakulära Les Gorges du Rhummel med kajor av underarten *cirtensis*, klippsvalar och häckande pilgrimsfalk.

Så blir det en sista middag på Hotel Khayem med gänget och artgenomgång innan alla reser hem till sitt i Sverige. Reseledaren stannar dock kvar för att ta emot en grupp kryssugna skådare till.

Rödfalk. Foto: David Armini

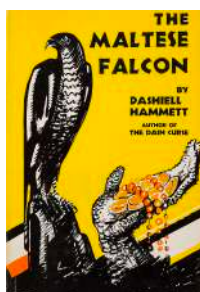
Fåglar:

Kommentar om underart endast i fall när det är sådan med begränsad utbredning, eller på annat vis intressant.

- 1 **Gräsand** *Anas platyrhynchos platyrhynchos* (Mallard)
3 längs vägen 27.4 och 4 längs vägen 30.4.
- 2 **Vaktel** *Coturnix coturnix coturnix* (Common Quail)
2 Djebel Ouahch 27.4, 2 Hamma Bouziane 30.4, 1 Tiddis 30.4 och 2 längs vägen 30.4.
- 3 **Klipphöna** *Alectoris barbara barbara* (Barbary Partridge)
2 Tazoult (Plateau) 28.4, 6 Tazoult (Lambessa) 28.4, 4 Bordj Zemoura 29.4 och 6 Parc national Djurdjura 29.4.
- 4 **Alpseglare** *Tachymarptis melba tuneti* (Alpine Swift)
10 Les gorges du Rhumel 27.4 och 40 Les gorges du Rhumel 30.4.
Underart med utbredning i Nordafrika och Mellanöstern.
- 5 **Blek tornseglare** *Apus pallidus brehmorum* (Pallid Swift)
10 Les gorges du Rhumel 27.4, 2 längs vägen 28.4, 20 längs vägen 29.4 och 100 Les gorges du Rhumel 30.4.
Underart med utbredning runt Medelhavet.
Det är inte uteslutet att det fanns tornseglare också, men vi kontrollerade många både i fält och med foto och samtliga säkert bestämda var blek tornseglare.
- 6 **Skatgök** *Clamator glandarius* (Great Spotted Cuckoo)
1 Bordj Zemoura 29.4.
Skatgök är ej noterad med någon slags förekomst i Algeriet annat än med fyra tidigare ströfynd i eBird: november 1978, februari 1979 (två fynd), samt september 2021. Sannolikt är den förbisedd? Fågeln spelade och gjorde skäl för namnet genom att bli attackerad av maghrebskator. Individen sågs fortfarande av Avifauna-gruppen veckan efter.
- 7 **Gök** *Cuculus canorus bangsi* (Common Cuckoo)
1 Elmordj 27.4, 1 Djebel Ouahch 27.4, 1 Tiddis 30.4 och 2 Djebel Ouahch 30.4.
Underart som häckar på Balearerna, Iberiska halvön samt nordvästra Afrika och övervintrar söder om Sahara.
- 8 **Klippduva** *Columba livia* (Rock Dove)
domestica: Observerad 4 dagar totalt.
Möjligen "äkta klippduvor" *livia*: 20 Parc national Djurdjura 29.4
Individerna vid Djurdjura misstänktes först kunna räknas som "äkta" klippduvor, men det visade sig finnas *domestica* i flockarna som drog runt längs bergssidorna, så tyvärr är det nog svårt att försäkra sig om så var fallet.
- 9 **Ringduva** *Columba palumbus palumbus* (Common Wood Pigeon)
Observerad 4 dagar totalt.
- 10 **Turturduva** *Streptopelia turtur arenicola* (European Turtle Dove)
Observerad 3 dagar totalt.
Underart med utbredning ända från nordvästra Afrika i ett bälte ända till Kina.
- 11 **Turkduva** *Streptopelia decaocto* (Eurasian Collared Dove)
Observerad 4 dagar totalt.
- 12 **Palmduva** *Spilopelia senegalensis phoenicophila* (Laughing Dove)
Upp till 10 längs vägen 27-30.4.
Underart som endast finns från Marocko till västra Libyen.
- 13 **Rörhöna** *Gallinula chloropus chloropus* (Common Moorhen)
2 Djebel Ouahch 27.4.
- 14 **Sothöna** *Fulica atra atra* (Eurasian Coot)
2 Djebel Ouahch 27.4.

- 15 **Större flamingo** *Phoenicopterus roseus* (Greater Flamingo)
200 längs vägen 28.4.
- 16 **Styltlöpare** *Himantopus himantopus* (Black-winged Stilt)
2 längs vägen 28.4.
- 17 **Medelhavstrut** *Larus michahellis michahellis* (Yellow-legged Gull)
10 längs vägen 28.4, 2 Hamma Bouziane 30.4, 1 Cité Boussouf 30.4 och 1 längs vägen 30.4.
- 18 **Vit stork** *Ciconia ciconia ciconia* (White Stork)
Observerad 4 dagar totalt.
- 19 **Silkeshäger** *Egretta garzetta garzetta* (Little Egret)
1 Djebel Ouahch 27.4.
- 20 **Kohäger** *Ardea ibis* (Western Cattle Egret)
Längs vägen 27.4. Observerad 4 dagar totalt.
- 21 **Smutsgam** *Neophron percnopterus percnopterus* (Egyptian Vulture)
2 Parc national Djurdjura 29.4.
- 22 **Gåsgam** *Gyps fulvus fulvus* (Griffon Vulture)
6 Parc national Djurdjura 29.4.
- 23 **Ormörn** *Circaetus gallicus gallicus* (Short-toed Snake Eagle)
1 Parc national Djurdjura 29.4 och 1 Djebel Ouahch 30.4.
- 24 **Dvärgörn** *Hieraaetus pennatus* (Booted Eagle)
2 Bordj Zemoura 29.4, 2 Parc national Djurdjura 29.4, 1 längs vägen 29.4, 1 längs vägen 30.4 och 1 Djebel Ouahch 30.4.
- 25 **Kungörn** *Aquila chrysaetos homeyeri* (Golden Eagle)
1 Parc national Djurdjura 29.4.
"Iberisk kungörn" som häckar på iberiska halvön, Kreta och i ett smalt område i nordafrika.
- 26 **Sparvhök** *Accipiter nisus punicus* (Eurasian Sparrowhawk)
1 Elmordj 27.4, 1 Tazoult (Lambessa) 28.4, 1 Parc national Djurdjura 29.4 och 1 Djebel Ouahch 30.4.
Punicus är häck- och stannfågel i norra Marocko, Algeriet och Tunisien.
- 27 **Brun kärrhök** *Circus aeruginosus harterti* (Western Marsh Harrier)
1 Tiddis 30.4.
Harterti är häck- och stannfågel i norra Marocko, Algeriet och Tunisien, men nominatrasen passerar också underflyttning. Lokalen vi hade den på är en känd häcklokal så med säkerhet den lokala rasen.
- 28 **Brun glada** *Milvus migrans migrans* (Black Kite)
3 längs vägen 28.4, 4 längs vägen 29.4, 1 Les gorges du Rhumel 30.4 och 2 Djebel Ouahch 30.4.
- 29 **Örnvråk** *Buteo rufinus cirtensis* (Long-legged Buzzard)
4 längs vägen 28.4, 1 Parc national Djurdjura 29.4, 1 Tiddis 30.4 och 1 Djebel Ouahch 30.4.
Har omdebatterad taxonomi. *Cirtensis* häckar i nordvästra afrika och österut till arabiska halvön, men västliga och östliga populationer är geografiskt åtskilda och med vissa skillnader i storlek och proportioner. *Cirtensis* i nordvästra Afrika kallas berbervråk och förs ibland till ormvråk som den kan vara lik både i dräkt och form.
- 30 **Ormvråk** *Buteo buteo buteo* (Common Buzzard)
1 längs vägen 28.4.
En vråk som togs för örnvråk bestämdes i efterhand till trolig ormvråk.

- 31 **Minervauggla** *Athene noctua saharae* (Little Owl)
1 Tazoult (Lambessa) 28.4, 1 längs vägen 28.4 och 1 Tiddis 30.4.
Underart med utbredning i nordafrika och arabiska halvön.
- 32 **Dvärguv** *Otus scops mallorcae* (Eurasian Scops Owl)
1 Elmordj 27.4, 2 Djebel Ouahch 27.4, 1 Tazoult (Lambessa) 28.4 och 2 Djebel Ouahch 30.4.
Mallorcae är stannfågel runt västra Medelhavet.
- 33 **Atlaskattuggla** *Strix mauritanica* (Maghreb Owl)
1 Elmordj 27.4.
Endemisk art i området Marocko – Algeriet – Tunisien.
- 34 **Härfågel** *Upupa epops epops* (Eurasian Hoopoe)
2 Tazoult (Lambessa) 28.4, 3 Timgad - ruines romaines 28.4, 2 Tiddis 30.4 och 2 Djebel Ouahch 30.4.
- 35 **Biätare** *Merops apiaster* (European Bee-eater)
3 Tazoult (Lambessa) 28.4 och 20 Tiddis 30.4.
- 36 **Mindre hackspett** *Dryobates minor ledouci* (Lesser Spotted Woodpecker)
2 Elmordj 27.4.
En exklusiv och resident population av denna underart som är endemisk i norra Algeriet och nordvästra Tunisien.
- 37 **Större hackspett** *Dendrocopos major numidus* (Great Spotted Woodpecker)
2 Elmordj 27.4 och 2 Djebel Ouahch 30.4.
Också en exklusiv population som nästan är endemiska i norra Algeriet, så när som på en minimal utbredning i nordvästra Tunisien.
- 38 **Atlasgröngöling** *Picus vaillantii* (Levaillant's Woodpecker)
3 Elmordj 27.4, 1 Tikjda - massif du Djurdjura 29.4 och 2 Djebel Ouahch 30.4.
Endemisk art i området Mahgreb, det vill säga Marocko, Algeriet och Tunisien.
- 39 **Rödfalk** *Falco naumanni* (Lesser Kestrel)
10 Les gorges du Rhumel 30.4 och 30 Cité Boussouf 30.4.
Kolonin vid de moderna ruinerna i Cité Boussouf är spektakulär!
- 40 **Tornfalk** *Falco tinnunculus tinnunculus* (Common Kestrel)
2 längs vägen 27.4 och 2 Tazoult (Lambessa) 28.4. Observerad 4 dagar totalt.
- 41 **Pilgrimsfalk** *Falco peregrinus brookei* (Peregrine Falcon)
1 Les gorges du Rhumel 30.4.
Malteserfalken, för den som kan sin Dashiell Hammett. Egentligen en större grupp (möjliga) underarter som finns runt Medelhavet bort till Kaukasus. Dock väl skild från berberfalk av (under)arten *pelegrinoides* som finns i mer ökenartade trakter.

42 **Varfågel** *Lanius excubitor algeriensis* (Great Grey Shrike)

3 längs vägen 28.4 och 1 Tiddis 30.4.

Samtliga observationer var hastiga eller längs vägen. Resan med Avifauna veckan efter kunde dokumentera en individ vid Tazoult Lambessa. Efter lite debatt landar åtminstone den bra som underarten *algeriensis*. Att notera var liten storlek, distinkt band under hakan, mycket vitt i handen på flygande fågel samt allmänt mörk. Underarten *algeriensis* finns i nordligaste nordvästafrika.

Foto: David Armini och Mikael Rosén.

43 **Rödhuwad törnskata** *Lanius senator senator* (Woodchat Shrike)

2 längs vägen 27.4. Observerad 4 dagar totalt.

Två raser förekommer i området: *senator* häckar i Algeriet och *badius* flyttar förbi till öar i Medelhavet. De vi såg var antingen *senator* eller obestämda.

44 **Nötskrika** *Garrulus glandarius cervicalis* (Eurasian Jay)

3 Elmordj 27.4 och 2 Bordj Zemoura 29.4.

Cervicalis är en lokal underart i nordligast nordvästafrika.

45 **Maghrebskata** *Pica mauritanica* (Maghreb Magpie)

8 Bordj Zemoura 29.4.

En art som är endemisk till området Marocko, Algeriet och Tunisien. Den betar sig mer vilt än skator så som vi känner dem, och associerar inte med människor på alls samma vis som vi är vana vid.

46 **Alpråka** *Pyrrhocorax pyrrhocorax barbarus* (Red-billed Chough)

20 Parc national Djurdjura 28.4.

Underarten har en märklig utbredning där den finns i ett stort område i Marocko, på kanarieön La Palma samt i några få berg i Algeriet.

47 **Kaja** *Coloeus monedula cirtensis* (Western Jackdaw)

20 Les gorges du Rhumel 27.4 och 60 Les gorges du Rhumel 30.4.

"Cirtensiskaja" häckar i isolerade populationer på olika ställen i Marocko och Algeriet men är utdöd i Tunisien där den häckade förr.

48 **Korp** *Corvus corax tingitanus* (Northern Raven)

10 längs vägen 27.4. Observerad 4 dagar totalt.

Den nordafrikanska och minsta underarten.

49 **Svartmes** *Periparus ater ledouci* (Coal Tit)

4 Elmordj 27.4, 2 Bordj Zemoura 29.4, 2 Tikjda - massif du Djurdjura 29.4 och 2 Djebel Ouahch 30.4.

Underarten är stannfågel i Maghreb-området.

50 **Koboltmes** *Cyanistes teneriffae ultramarinus* (African Blue Tit)

Observerad 4 dagar totalt.

Arten har den lite udda utbredningen Maghreb-området, Kanarieöarna samt den italienska ön Pantelleria i sundet mellan Sicilien och Tunisien.

- 51 **Talgoxe** *Parus major excelsus* (Great Tit)
2 Parc national Djurdjura 29.4 och 2 Djebel Ouahch 30.4. Observerad 4 dagar totalt.
Underart som ingår i *major*-gruppen och häckar i nordligaste nordvästafrika.
- 52 **Trädlärka** *Lullula arborea pallida* (Woodlark)
2 Elmordj 27.4.
- 53 **Sånglärka** *Alauda arvensis harterti* (Eurasian Skylark)
5 Tazoult (Plateau) 28.4, 2 Madghacen 28.4 och 10 längs vägen 28.4.
Underarten är stannfågel i nordliga nordvästafrika.
- 54 **Lagerlärka** *Galerida theklae superflua* (Thekla's Lark)
2 Tazoult (Plateau) 28.4, 2 Timgad - ruines romaines 28.4 och 4 längs vägen 28.4.
Även underarten *carolinae* finns i Algeriet men troligare längre söder ut. *Superflua* är stannfågel i östra Marocko och norra Algeriet.
- 55 **Tofslärka** *Galerida cristata arenicola* (Crested Lark)
Observerad 3 dagar totalt.
"Tofs- och lagerlärkorna" är erkänt svårbestämda. *Arenicola* är mest trolig underart baserat på geografi, och har tidigare betraktats som egen art. För att röra till det finns maghreblärka (som kanske kommer bli underart av tofslärka), åtminstone i närheten av där vi var. Lättast fingervisning är att utgå från kan vara biotop där lagerlärka är mer kräsen, maghreblärka vill ha sten och nästan öken, medan tofslärka tar det mesta som bjuds. Vidare är maghreblärka ljusare och har längre näbb. Flera av de tofslärkor vi såg hade näbb längd som funkar för maghreblärka, men sammantaget med miljö och att de inte var så ljusa lutar det åt tofslärka. Nedan exempel på en sådan vid Tazoult Lambessa – kanske är inte sista ordet sagt om den.

- 56 **Korttållärka** *Calandrella brachydactyla* (Greater Short-toed Lark)
3 längs vägen 28.4.
- 57 **Kalanderlärka** *Melanocorypha calandra calandra* (Calandra Lark)
1 Madghacen 28.4, 2 längs vägen 28.4 och 1 längs vägen 29.4.
- 58 **Medelhavslärka** *Alauda rufescens minor* (Mediterranean Short-toed Lark)
1 sjöng utanför stängslet till en av de statliga bensinmackarna längs vägen 29.4 och 1 Tiddis 30.4.
Den vid bensinmacken hörde vi kort, men under resan följande vecka hördes den igen vid samma ställe och kunde bekräftas.
- 59 **Trädgårdsbulbyl** *Pycnonotus barbatus barbatus* (Common Bulbul)
2 Djebel Ouahch 27.4, 4 längs vägen 27.4, 2 längs vägen 29.4, 4 längs vägen 30.4, 2 Tiddis 30.4 och 4 Djebel Ouahch 30.4.

- 60 **Klippsvala** *Ptyonoprogne rupestris* (Eurasian Crag Martin)
6 Les gorges du Rhumel 30.4.
- 61 **Ladusvala** *Hirundo rustica rustica* (Barn Swallow)
Observerad 3 dagar totalt.
- 62 **Hussvala** *Delichon urbicum meridionale* (Western House Martin)
2 längs vägen 28.4 och 4+2 hörda Tiddis 30.4.
- 63 **Cettisångare** *Cettia cetti cetti* (Cetti's Warbler)
3 Hamma Bouziane 30.4 och 1 längs vägen 30.4.
- 64 **Grönsångare** *Phylloscopus sibilatrix* (Wood Warbler)
1 Timgad - ruines romaines 28.4 och 2 Djebel Ouahch 30.4.
- 65 **Bergsångare** *Phylloscopus bonelli* (Western Bonelli's Warbler)
1 Elmordj 27.4, 4 Tazoult (Lambessa) 28.4, 2 Timgad - ruines romaines 28.4, 3 Parc national Djurdjura 29.4, 1 Tikjda - massif du Djurdjura 29.4 och 3 Djebel Ouahch 30.4.
- 66 **Rörsångare** *Acrocephalus scirpaceus ambiguus* (Common Reed Warbler)
7 Hamma Bouziane 30.4.
Ingår i underartgrupp *baeticatus* som tidvis räknats som egen art afrikansk rörsångare. Därför förs observationer i Algeriet ibland felaktigt till underarten *baeticatus*, men den underarten finns söder om Sahara. *Ambiguus* häcker på iberiska halvön och nordvästafrika.
- 67 **Macchiasångare** *Iduna opaca* (Western Olivaceous Warbler)
1 Timgad - ruines romaines 28.4, 1 Parc national Djurdjura 29.4 och 1 Parc du Bardo 30.4.
- 68 **Polyglottsångare** *Hippolais polyglotta* (Melodious Warbler)
2 Djebel Ouahch 27.4, 1 Tazoult (Lambessa) 28.4 och 1 Timgad - ruines romaines 28.4. Observerad 3 dagar totalt.
- 69 **Grässångare** *Cisticola juncidis cisticola* (Zitting Cisticola)
2 Djebel Ouahch 30.4 och 1 längs vägen 30.4.
- 70 **Svarthätta** *Sylvia atricapilla heineken* (Eurasian Blackcap)
1 Tazoult (Lambessa) 28.4, 2 Parc national Djurdjura 29.4, 2 Tiddis 30.4 och 1 Djebel Ouahch 30.4.
Observerad 4 dagar totalt.
Det är oklart vilken underart som förekommer i Algeriet, men troligen *heineken* som är stannfågel på atlantöar, i sydvästra iberiska halvön samt kanske Marocko.
- 71 **Herdesångare** *Curruca hortensis hortensis* (Western Orphean Warbler)
2 Tazoult (Lambessa) 28.4, 1 Timgad - ruines romaines 28.4 och 1 Parc national Djurdjura 29.4.
- 72 **Atlassångare** *Curruca deserticola deserticola* (Tristram's Warbler)
2 Tazoult (Lambessa) 28.4.
- 73 **Sammetshatta** *Curruca melanocephala melanocephala* (Sardinian Warbler)
Observerad 4 dagar totalt.
- 74 **Rostsångare** *Curruca iberiae* (Western Subalpine Warbler)
2 Tiddis 30.4.
- 75 **Törnsångare** *Curruca communis communis* (Common Whitethroat)
2 Parc national Djurdjura 29.4.
- 76 **Glasögonsångare** *Curruca conspicillata conspicillata* (Spectacled Warbler)
1 Tazoult (Plateau) 28.4.
- 77 **Brandkronad kungsfågel** *Regulus ignicapilla balearicus* (Common Firecrest)
2 Tikjda - massif du Djurdjura 29.4.
Underarten är stannfågel på Balearerna och Maghreb-området.

- 78 **Gärdsmyg** *Troglodytes troglodytes kabyorum* (Eurasian Wren)
2 Elmordj 27.4, 2 Tiddis 30.4 och 2 Djebel Ouahch 30.4. Observerad 3 dagar totalt.
Underarten är stannfågel runt västra Medelhavet.
- 79 **Kabylnötväcka** *Sitta ledanti* (Algerian Nuthatch) Endemisk
5 Elmordj 27.4.
En av mycket få nationellt endemiska fågelarter i Västra Palearktis. En liten reliktpopulationer häckar i högt belägna ekskogar i norra Algeriet.
- 80 **Trädgårdsträdskrypare** *Certhia brachydactyla mauritanica* (Short-toed Treecreeper)
10 Elmordj 27.4, 2 Tikjda - massif du Djurdjura 29.4 och 20 Djebel Ouahch 30.4.
Underarten är stannfågel i nordafrika.
- 81 **Svartstare** *Sturnus unicolor* (Spotless Starling)
10 längs vägen 27.4 och 10 längs vägen 30.4. Observerad 3 dagar totalt.
- 82 **Dubbeltrast** *Turdus viscivorus deichleri* (Mistle Thrush)
1 Elmordj 27.4 och 1 Djebel Ouahch 30.4.
Deichleri är stannfågel i nordligaste nordvästafrika, Korsika och Sardinien. Vintertid övervintrar även nominatrasen.
- 83 **Koltrast** *Turdus merula mauritanicus* (Common Blackbird)
Observerad 4 dagar totalt.
En mindre underart som häckar i Marocko och i en smal strimma längst i norr i Algeriet och Tunisien.
- 84 **Trädnäktergal** *Cercotrichas galactotes galactotes* (Rufous-tailed Scrub Robin)
3 Tiddis 30.4.
- 85 **Grå flugsnappare** *Muscicapa striata striata* (Spotted Flycatcher)
1 Tazoult (Lambessa) 28.4, 1 Timgad - ruines romaines 28.4, 2 Hamma Bouziane 30.4 och 1 Tiddis 30.4.
- 86 **Rödhake** *Erithacus rubecula witherbyi* (European Robin)
8 Parc national Djurdjura 29.4, 2 Tikjda - massif du Djurdjura 29.4 och 4 Djebel Ouahch 30.4.
En något mer kortvingad variant av rödhaken här hemifrån, som är stannfågel runt västra Medelhavet.
- 87 **Sydnäktergal** *Luscinia megarhynchos megarhynchos* (Common Nightingale)
2 Parc national Djurdjura 29.4, 2 Tiddis 30.4 och 4 Djebel Ouahch 30.4.
- 88 **Atlasflugsnappare** *Ficedula speculigera* (Atlas Pied Flycatcher)
10 Elmordj 27.4, 2 Djebel Ouahch 27.4 och 1 Djebel Ouahch 30.4.
En av de endemiska arterna i Maghreb-området; Tunisien, Algeriet och Marocko. Den liknar svartvit flugsnappare som övervintrar i området, men har exempelvis mycket större vita vingfläckar.
- 89 **Svart rödstjärt** *Phoenicurus ochruros gibraltariensis* (Black Redstart)
1 Tazoult (Lambessa) 28.4.
- 90 **Diademrödstjärt** *Phoenicurus moussieri* (Moussier's Redstart)
1 längs vägen 27.4, 4 Tazoult (Plateau) 28.4, 2 Tazoult (Lambessa) 28.4, 1 Timgad - ruines romaines 28.4, 4 Parc national Djurdjura 29.4, 2 Tiddis 30.4 och 1 Djebel Ouahch 30.4.
- 91 **Stentrast** *Monticola saxatilis* (Common Rock Thrush)
2 Parc national Djurdjura 29.4.
- 92 **Blåtrast** *Monticola solitarius solitarius* (Blue Rock Thrush)
1 Les gorges du Rhumel 27.4, 1 Tazoult (Plateau) 28.4 och 2 Les gorges du Rhumel 30.4.
- 93 **Buskskvätta** *Saxicola rubetra* (Whinchat)
1 Tazoult (Lambessa) 28.4.
- 94 **Svarthakad buskskvätta** *Saxicola rubicola rubicola* (European Stonechat)
4 längs vägen 27.4, 2 Tazoult (Lambessa) 28.4, 1 Timgad - ruines romaines 28.4, 2 Bordj Zemoura 29.4 och 2 Parc national Djurdjura 29.4.

- 95 **Atlasstenskvätta** *Oenanthe seebohmi* (Atlas Wheatear)
8 Parc national Djurdjura 29.4.
En av de endemiska arterna i Maghreb-området; Tunisien, Algeriet och Marocko. Den häckar i disjunkta områden, främst i bergstrakter och blir vanligare med högre höjd, men kan förekomma vid lägre elevationer. Vintertid övervintrar atlasstenskvättor från de olika populationer i samma område i Sahel.
- 96 **Västlig medelhavstenskvätta** *Oenanthe hispanica* (Western Black-eared Wheatear)
4 Tazoult (Lambessa) 28.4.
- 97 **Maghrebstenskvätta** *Oenanthe halophila* (Maghreb Wheatear)
1 Tazoult (Lambessa) 28.4.
- 98 **Svart stenskvätta** *Oenanthe leucura riggenbachi* (Black Wheatear)
2 Tazoult (Plateau) 28.4, 6 Timgad - ruines romaines 28.4 och 2 Tiddis 30.4.
Svart stenskvätta delas upp i två underarter, där nominatrasen finns i sydvästeuropa och *riggenbachi* återfinns i nordvästafrika.
- 99 **Stensparv** *Petronia petronia barbara* (Rock Sparrow)
20 Parc national Djurdjura 29.4.
Underarten *barbara* är en stannpopulation i nordvästafrika.
- 100 **Spansk sparv** *Passer hispaniolensis hispaniolensis* (Spanish Sparrow)
10 längs vägen 27.4. Observerad 4 dagar totalt.
"Gråsparvarna" har det mycket rörigt i området och enligt uppgift kan det finnas spansk, italiensk samt gråsparv, plus alla tänkbara intergradienter och kombinationer. Varje dag tyckte vi oss se både typiska grå och spanska sparvar. Minst en typisk italiensk sparv sågs och fotograferades, men kanske kan den också förklaras som hybrid mellan grå- och spansk sparv.
- 101 **Gråsparv** *Passer domesticus tingitanus* (House Sparrow)
10 längs vägen 27.4. Observerad 4 dagar totalt.
- 102 **Fältpiplärka** *Anthus campestris* (Tawny Pipit)
4 Tazoult (Plateau) 28.4 och 10 Parc national Djurdjura 29.4.
- 103 **Afrikansk bofink** *Fringilla spodiogenys africana* (African Chaffinch)
Observerad 4 dagar totalt.
Bra-att-veta så beskrevs arten först av Charles Lucien Jules Laurent Bonaparte, som är brorson till den betydligt mer kände bonaparten Napoleon. För svenskar är trädmås (Bonaparte's gull), nog den mest kända arten som fått Charles namn. Arten är stannfågel i nordvästra Afrika.
- 104 **Grönfink** *Chloris chloris voousi* (European Greenfinch)
5 Tazoult (Lambessa) 28.4 och 2 Timgad - ruines romaines 28.4. Observerad 2 dagar totalt.
Underarten är stannfågel i centrala Marocko och norra Algeriet.
- 105 **Hämpling** *Linaria cannabina mediterranea* (Common Linnet)
Längs vägen 27.4, 20 Parc national Djurdjura 29.4 och 10 Tiddis 30.4. Observerad 4 dagar totalt.
- 106 **Mindre korsnäbb** *Loxia curvirostra polioyga* (Red Crossbill)
4 längs vägen 27.4, 10 Tazoult (Lambessa) 28.4 och 1 Djebel Ouahch 30.4.
Korsnäbb är ett taxonomiskt kapitel i sig och det finns argument för att underartgruppen runt Medelhavet ska föras till större korsnäbb eller en egen art. *Poliogyna* förs till denna grupp och är specialiserad på aleppotall. Hanarna är gulare i dräkten än våra mindre korsnäbbar, men det beror på den annorlunda halten anthocyanin i kottarna på de olika trädarterna.
- 107 **Gulhämpling** *Serinus serinus* (European Serin)
Observerad 4 dagar totalt.
- 108 **Kornsparv** *Emberiza calandra calandra* (Corn Bunting)
Observerad 4 dagar totalt.
- 109 **Klippsparv** *Emberiza cia cia* (Rock Bunting)
10 Parc national Djurdjura 29.4 och 1 Djebel Ouahch 30.4.
- 110 **Häcksparv** *Emberiza cirlus* (Cirl Bunting)
2 Djebel Ouahch 30.4.